

Tractatus .xi.

Incipit tractat⁹. xi. sup
illo. Suscepit israel puerū suū. Et
est in eo duplex partitio. Prima fit
p dialogū⁹ notulas septua ginta/
ser

Allscepit israel puerū suū. Exhilaresce tu q̄
pieras i adā tot⁹ isrl̄.
Exulta in iubilo cor/
dis et laudibus oris.
Exulabas expositus pditioni. cecis/
tas ceciderat in israel. Erraueras
sicut ouis que perīst. Videbat do/
min⁹ oblit⁹ misericordie sue qua iu/
rauerat abrahe dicēs. Per memet
ipm iurauī qz fecisti hanc rem. Et
nō pepcisti vñigenito tuo ppter me
In semine tuo bñdicen⁹ offies gē/
tes. Clamabat vniuersus pditionū
cer⁹. Vbi sūt misericordie tue anti/
que dñe. Ecce cū esset rex in accubi/
tu suo quiescēs in sinu p̄ris. Ward⁹
tua o pulcerrima et suauissima fe/
minaz dedit odore suū sicut odore
agri pleni cui benedixit dñs. Odo/
rat⁹ est de⁹ pater odore suauissimū
tot⁹ honestatis tue virgo sanctissi/
ma nata ex semine abrae. Proptea
recordat⁹ est misericordie sue antiqu⁹
sicut locut⁹ erat ad abraaz et semi/
ni ei⁹ in secula. Misit cōtinuo et ab/
intimo sinu diuinitatis sue filii suū
q̄ ad liberandū suscepitur⁹ hominē
nō horruit tui virginis vterū. Hoc
deniqz est q̄ magnificans dñm cū
exultatōne spūs depromphisti iubi/
lans et erumpens in canticū. Susce/
pit israel puerū suū. Discipulus:

sup magnificat

Dic obsecro rationē exhortatiōis
tue pñtis sup hac notula canticū ma/
rie vehemēti⁹ habite q̄ i exordio ce/
teraz. Magister. O nescis frater
q̄miste. q̄ alacritē id effecerim. Sūt
alia bñficia dei magna valde pro/
quib⁹ psallebat iuuençula m̄a in bñ
psalterio decacordo. Magnificās
in aia dñm cum exultatiōe spūs in/
deo salutari suo. Magnificabat q̄
respererat humilitatē ancille sue. q̄
beata dicere p̄ oēs generationes.
q̄ fecisset ei magna q̄ potēs est et
sæctū nomē ei⁹. hoc quo ad magni/
tudinē dei in se et ad singulare bñfi/
ciū collatū in maria. Procedebat
sequent̄ ad insinuationē alioz s̄b
generali narratione bñficioz. sub/
tropicis antithecis iungēs cū mia/
pietatis. timorē seueritatis. cū disp/
sione et depositione supborz exal/
tationē humiliū. cū esurie satiante/
saturitatē inanē. Tandē oio cōclu/
sit vt oratrix pitissima p̄ hoc dñbz
Suscepit israel puerū suū. Disci/
pul⁹. Finis hic nō stetit. Subdidit
enī. Sicut lo. est ad pa. no. Abra. et
se. ei⁹ in se. Magist̄. Finis vt p̄bia te/
docuit p̄m⁹ est in intentione. vltim⁹
in executione. Precesserūt plurima
susceptionē israel pueri dñi p̄ incar/
nationē inter q̄ fuerūt nūctationes
p̄phetice quas maria ponit osūma/
tionē accepisse tñc p̄m⁹ cū suscepit
dñs israel puerū suū. Discipulus
Nunqđ videb̄ ecōuerso text⁹ euan/
gelice locutionis notare crebro di/
cēs. Hoc ar̄ totū factū est vt imple/
rent scripture p̄barū. Magist̄. rñdet

Partitio

Ysus omnis glosatorum ly ut positi
tū hic dīc p osequētiā nō p causā
pncipalē et finalē Sub h sensu scri
pture sunt implete qz taliter factū
est nre redēptōis mysteriū Sed in
apōlo quicqz dñis locut' est p os
sanctorū finē accepit cū susce. ss. pu.
suū. Hinc totiēs de susceptiōe tali
nūc ad l̄az nunc p allegoriā. mō
p tropologiā. sepe p anagogiā lā
ctoz vniqz meminit. Osonat ad
hoc bñficiū Suscepit isrl. pu. suū. vt
est illud. Susceptor me⁹ de⁹ Jacob
Et illud. Dicit dño susceptor me⁹
es tu. qz itez. Adiutor me⁹ tibi psal
lā. qz dñs susceptor me⁹. de⁹ meus
mia mea. Quare mia mea. qz recor
dat⁹ misericordie sue mihi dedit il
lā. Discipul⁹ Copiosissimā cū dis
solutione dubitatōis facte materiā
deuotōis apuisti de susceptione di
gnatiua dei Mgr. Imo si recogni
tes qzmerito sic inciderim. Disci
pul⁹. Cur illud est p̄cor eloqre?
Mgr. Spūs me⁹ vt xpian⁹ dei do
no qz sacras ab ifatia l̄as nouit
ofideabat frētes schtruz̄ voces
sb hac l̄nia Memento finis Recorda
re nouissima. Memento iudicij mei.
Et qz mors nō tardat Et ab eccl
esia Media vita in morte sum⁹ Expi
ebat hoc idē quotidie in mortibus
hoīm etiā magnoꝝ et carissimorū.
Nadiuertebat tutū esse ɔfiliū sapiē
tis. N̄i iudicij para iusticiā. Et qz
bon⁹ finis nō est quē nō pcessit bo
na vita. Subibat et illud. N̄o aliꝝ
sanctorū ouerte Quid multa? Pro
posuit mihi spūs exemplum vnius

Prima

ccviiij

scōz cui⁹ in morte fuerat h verbuz
Dñe Ihu suscipe spm meū. Percū
sit illico cor meū suavis qdaz q spō
tanea deuotio suspirās meū et di
xi. Q si dareb⁹ hoc esse verbū meum
sitr vltimū. dñe Ihu suscipe spiritū
meum Suggescit pinde cor meū in
me. Consuetudo inqt est altera na
tura. Cōsuesce in vita. qd p̄tin⁹ oc
currat in morte dū cursus vite tue
coget dicē Cōsūmatū est. Dic vbbū
vltim xpi. Pater in ma. t. o. s. m. Ju
ge supplicās cum illo magno pto/
martire Stephano. Dñe ihu suscu
pe spm meū. Discipul⁹. Jocūda
simul et exēplaris est hec narratio
Mgr. Confirmationē hz ab illo
qz durissimus ad baptisma suscipiē
dum p appositionē florū de altari
eiusdē Stephani sub puluinari ca
pitis ipi⁹ dormiētis delatorū repē
te mutat⁹ est in virū alterū qz teti
git de⁹ cor suū. Suscepit de⁹ spm
ei⁹. ad fidē baptisat⁹. Et deinceps
vslqz ad vltimū fuit in ore suo hoc
verbū. cū nesciret stephani illud su
isse nouissimū. Dñe ihu suscipe spm
meū. Nade et fac sitr. Discipul⁹.
Fiet ita. xpicio m̄ deo cū omib⁹ san
ctis ei⁹ et stephano. Fuēat iste mos
me⁹. tñ dicā in om̄i recollectōe mea
ad deū cū nouit p̄fitētib⁹. Suscipe
me h̄m eloquiu tui et viuā. et non
ofudas me ab expectatiōe mea ad
iūia me et salu⁹ ero. Mgr. Salu
brē id effeceris. sum⁹ eni nos xpia
ni de numero illorū qz aspnabat
pharisaica iustitia. et id iā n̄ iustitia

D z

Tractatus .xi.

qz pharisaica qz bpcōres recipit
Huscpit nos t enigm? Ihs in reli
gione sua cū clamam? Abba pater
Lum? hic dū viuim? in ea neuich.
Tps & bationis habem?. vsqquo
venit dies pfessionis faciente co
rā abbate nro deo et celestū ouen
tu toto ybi tunc habeam? vocē in
capitulo. stallū in choro. cibū in re
fectorio. lectulū in dormitorio. Cō
stituit hic et ostruxit officinas ma
gnas. abbas noster xps sue abba
cie dū pendet in cruce p nobis no
uichs Oratorū Pater ignosce ill.
Capitulū. Latrone oſitentē absolv
uēs. Amen dico tibi ic. Dormito
riū. curā mīris Jobi in q graz totā
linquēs Clauſtrū. clamans & stās
pſeueranter in cruce. Refectoriū. di
cens. Hic p bationis vſqz
ad oſumationē dices. Consūmatū
est. Deniqz nil ſupeſt niſi pfessio in
manib? abbatis. non fm carnē ſed
fm ſpm. Dicendo. Pater. In man?
tu. Amen. ſpi. meū. Et orādo. Dñe
Hu ſuſcipe ſpm meū. Discipul?
Nimium heu miſeros dixerim hoſ
nouios ſi pfessionis hora dū ve
nerit audiāt. Nō ſuſcipiā res. Dis
cedite a me maledicti in ignē efnū.
Quo oſtra beatissimi qz miſericor/
dia et veritas ſuſcipiūt. Audiētes
Ilenite bñdicti p̄tis mei. Sz reuer
tamur vt oſtentas qz est iſte puer
Iſrael fm lrāz. quis fm allegoriā.
qz fm tropologiā. qz fm anago/
giā ſicut aī tangens nonduz eluci
dasti Magister. Iſrael yn' littēa

Sȳp magnificat

lis est fm carnē pp̄ls vn rps carnē
ſumpfit. Nusqz em angelos appre
hendit ſed ſemen abrae in maria.
Iſrael ē alter lrālis p repremissio/
nē pp̄ls gentiū. q vidit lucē magnā
Hūc pp̄lin ab impotētia. ab igno
ratiā. a neq̄tia. ab om̄i turpitudine
et inq̄natione ſuſcepit de in pp̄lm
acceptabili doctū ſanctū pulcrum
incoinq̄natū. vt rex potētissim?
ad regnandū. vt doct̄or ſapientiſſim?
ad erudiendū. vt ſp̄oſlus ſuauiſſim?
tot pulcer et decor?. tot desidera
bilis. Cui diceret. Desponsabo te
mihi i fide qz caritate perpetua di
lexi te. Deniqz repudiato carnali
Iſrael ſpiritalē ſuſcepit gentilē pp̄lm
tanqz Iſrael puerū ſuū. Discipul?
Nō me latet qn multa pñt lrāliter
hic queri. de vocatione gentiū. Ju
deis reprobat̄. trāſi ad allegoriā
Magister. Spectat ad eā ipa gē
tiū ſpiritalis vocatio. Nihil em pñt i
bet eundē textū plures ſimul ſuun
gere ſenſus. quoꝝ quilibet tñ erit
lrālis. qz uisit allegoric? et moral?
H̄z ex illo. Ex egypto voauit filii
meū. Et iterū. Iſrael pñogenitus
me?. Iſrael lrālis et allegoric?.
Ip̄e pariter vn' est xps. Demū iſra
el moralis et anagogic? figurat̄ in
pſonalis iſrael qui et Jacob dicit̄ est
qz bñdictionē p̄tis accepit rebecca
dhlio. qui ſcalā in monte vidit. qui
duodecim patriarchas genuit. qui
poſt bñdictionē angeli mutato ſibi
nōie gloriat̄ est. dices. Vidi dñm
facie ad faciē & ſalua ſcā ē aia mea

Partitio

Et apłs. Nos inquit reuelata facie gloriā dñi speculantes transforme mur de claritate in claritatē tanqż a dñi spū. Tropologiā simul ɔspicio cū anagogia lucente in puerō humili et obsequioso israel psonalis. Elucidauit omne mysteriū anagogicus iste Richard' de. xij. patriarchis. cludens ad benyamin adolescentulū in mentis excessu. Potēo fortassis abbreviato sermone aliq post querē sed vehementē mouetur anim' ad hoc mysteriū cū auctori tate apli nouissime politū cū sc̄ptū nouerim'. Nō videbit me homo et vivet Nec hoc passim cuius dicitū ē sed moysi oranti videre faciē dñi.

Discipul' Quasi nihil aī notaue ris in alīs tractatulis. et sup h̄ can tico de cognitione dei. Nūc ita vide ris nouus et inscius pscrutari vel le Magister. Materia hec crede mihi et iam vēt' est et tñ sp noua conor iudicans obedire shierony mo monenti. Discam' in terris q̄ sp nobiscū scientia pseueret in celis. Oro cū lugl ad dñm. Nouerim te nouerim me. Et certe si nō noueriz dei nec me noscā. Querebat in cāticis aia deuota. Indica mihi quē diligat aia mea. vbi pascas. vbi cu bes in meridie ne vagari. i. vane et inutiliter agi incipiā. supplendū est te ignoto. Qui gloriat̄ ait pp̄ba vi ce dei in hoc glorietur scire et nosse me. Deniqz. hec est vita eterna ve dgnoscant te deū verū ait xps ad prez. Noli ppter ea te in admiratio

Prima

ccix

nē cordis ducē si pr̄ die si quotidie circa v̄lionez dei v̄rbor satagens vñ' esse generationis illi' de q̄ p̄s. Hec est generatio querentū dñm q̄rētiū fa. dei Ja. Et itep̄ Tibi dixit cor meū. exq̄suit te facies mea faci tuā. dñe req̄raz. letet cor querentū dñm ad osculū oris. Querite dñm et ɔfirmamini p̄ oplexum amoris. querite faciē ei' sp. qđ n̄li p̄ affīm contemplationis aut apte visionis!

Discipul' Collaudo desiderium tuū simul et studiū. quale me detet maxime duz occupat me senect' et seniū. Et qđ ampli' in seculo nisi la bor et dolor? Unū isolatio nisi q̄a miserationū dñi cum sua veritatis agnitione recordabor? Depereant omes iste questiones infinitē quib' pridē frustra laborau. dicam dein ceps. Unā pecū a dño a qua vna quisquis auertit̄ miscet se necessario questionib' infinitis et interminabilib'. Si auertitur volūtas ab vna p̄ma bonitate dñtino miscet se questionib' infinitis p̄ cupiditatez insatiabilem. Intellectus p̄ sciend curiositatem. Potentia vel memo ria p̄ inquietā mutabilitatem. Sit igit nobis sp dulce querē faciē dñs. Nut si nō dāt concupiscat aia n̄fa desiderare sicut ceruus ad fontes aquaz ad te de'. Sitivit aia mea ad te fontē viuu. Dicebat ad hāc similitudinē pp̄ba. Sed quousqz sū ries o pp̄ba. Sane donec veniā et apparebo aī faciē dei. Dñe auertit̄ si faciē tuā a me q̄ fcs sū oturbat'

D. 3

Tractatus .xi.

similis descendantib^z in lacū. Susci pe me dñe pue^z tuū israel aut si nō dū sū tali dign^z nōie pueri tui isra el. Suscipe me vt dignū efficias qz tali honore dign^z erit quē tu volue ris honorare qui clemēs cris in ḡ tibi placuerit. Euscipe verbū tuuz in bonū. Magister. Ex quo votū est vnicū cordis nři querē faciē ei^z sp. nec mutuo q̄rim^z si nō inuitē de deo loqmur. Colloquimur assidue quatin^z sit in medio de se loquētiū. Ostenderet se fortassis. saltē sub pere grina specie ap̄eriet intellectū. inflā mabit affectū. Postremo coactus ad eucharistie mensam se cognosci faciet vel saltē raptim in fractione panis quē quotidie frangim^z cele brādo. Discipul^z. Dic id circo qd sibi vult anagogic^z israel. Hidi in q̄t dñm facie ad faciem. Concinuit Paul^z. nos āt reuelata facie. Quid est aliud reuelata facies qz visio nu da facialis? Cur dicit speculantes et nō iungit facie ad faciē vidētes. Magister. Doces de respōsione dū prudent^z interrogas. Discipul^z Qualiter ita queso nūquid sa piēter inscius sū. Magister. Diad uerte quō si facies esset penit^z reuelata. put in p̄ria fulgebit nō essem^z speculātes h̄ ophēnsores. Rursus si nihil grē specialis ultra omunez statū vie oferret. non fieret hec ad ditio de clāitate in claritatē tanq̄z a dñi spū. Discipul^z. Tuū ē hoc apire. Mgr. Dubioz inuolucra quid euoluit et disternat si nō di

Sup magnificat

stinctio? Distinguam^z ergo de tri plici facie. de triplici velamine. de triplici speculatione. de triplici clā ritate. de triplici transformatione: Discipul^z. Nescito. Magister Habes ex priorib^z triplicē in tridū nō cordis h̄dis faciē eē fm triplex habitaculū sive cenaculum. Facies mentis supior^z est facies rationis media. facies aie nō illi^z brutalis. sed obedientis rationi q̄ dicit por tio rationis inferior. Discipulus Memini traditū p̄hus sup isto. Dis p̄sit supbos mēte cordis sui. Studiū post hoc mecum phiaz ocordare iux coordinationē habitū quinq^z nobis partim insitoz partim ad q̄sito rū. Itaq̄z ars et prudētia primum vendicat cenaculū. Scīētia q̄ intel lect^z secundū tenet. Sapiētia velut in arce sedet. in sup̄mo cū mente v̄l spū vel animo retinens p̄ncipatum. Magister. Solerter egisti colligens ex auditis alia non accepta. Triplex osequēter accipe velamen. Certe fidei velamē p̄mo q̄ sola soli deo nata est onecti. Et nebulas patet aliqui nō in se intrinsece et essentia liter. sed fm qd et accidentaliter apter molem et nebulas corporis. Nū solitudines velant memorī fantasmata intelligentiā. Occupatiōne voluntatē. Velat aliter secūdo facies mentis eminētior. nō vt p̄us ex corruptione corporis sed ex statu viatorum. Sic facies hōis p̄ statu nature institute recipiebat velamē saltē in somno. saltē in quotidiano

Partitio

corpis obsequio ut nō tota claritate faciei sue ferret sp in deū. Velat aliter tertio facies mētis velamine quodā nō tā positivē q̄ negatiue. et nullo modo p̄uatue. Tale velamen vt accipias facilē q̄ dico habuerunt angeli incorporei p̄ma mō rula vie sue p̄us q̄ raperentur ad gloriā felicitatis etne. **D**iscipul⁹ Sed quid vel quale velamē erat il lūd? **M**agister. Plane voluntas dei nolēs se facialiter et obiective p̄ essentiā suā nude apire. **E**st igit̄ istud velamē tertiu sp̄ apud viatores de omuni lege. **E**st primū apud omnes p̄ statu nature destitute. q̄ siq̄ tota liter. q̄ siq̄ plus aut minus nisi fuerit ablatū p̄ grāz specialē qualiter fuit in te o maria brā et bñdictissima feminaz. **A**lterū videlicz scdm velamen mentis quale fuisse nō in angelis sed in parentib⁹ primis dū stabant innocentes p̄t auferrim⁹ de omuni lege q̄ p̄mū. Imo nec arbitror p̄ a te dignissima et pulcerri ma fuerat totaliter dū viatrix eēs euolutū vel ablatū. sed crebro. sed sepe. sed frequētissime tollebat pro loco et tpe quantū status vie mortalis tolerabat. **D**iscipulus. Nō obuiō si nō ascribas preconia ista dignissime feminaz que nec ecclesia sibi tribuit p̄ que ponere extra vie statum. neq̄ em̄ simul et assidue poterat non esse viatrix et esse. **M**agister. Triplex amplius nota speculū quia dicit speculantes. cui

Prīma

CCX

diunge triplicē claritatē. **I**nī spe culū est cū claritate sua quođ indit natura. et industria poluit quae fuit apud phos quo ad intelligibiliā p̄ investigationem naturalem quāvis mixte fuerint multe nebule imo tenebre erroꝝ. **N**ō tñ oportet dicere cū aliquib⁹ p̄ nihil speculati fuerint veritatis. etiaz de deo et intelligentijs. Sciebant salte p̄ deus nō erat lapis aut brutum. Rursus alterū nota secūdo speculū. p̄ sup̄ naturalē irradiationē sup̄ intellēcm humanū cū limpidiore et sinceriore claritate q̄ possit natura sola vel industria p̄pinare. Deniqz tertium accipe speculū cū sua claritate qđ intime latet. quod ab exterioribus nequit assumi totaliter. **S**ed c̄mis hec claritas filie regis ab intus est intorsus valde. ad quam non admittiē alienus. **B**ibe de aquis tuis prior subet sapiens. **C**or quod nouit amaritudinez anime sue in gaudio eius non miscebitur alien⁹. **N**ō enim gaudium habet intrinsecus ortum ab amaritudine cordis in contritione qui non similiter afficitur in dolore qui vertitur in gaudium. **D**iscipulus. Frequenter audi talia qualia dicis. sed nonduz dicere vales nisi mentior p̄ plene dicipiā. **F**ac manifestum si potes. **M**gr. Si manifestationē expectas doctrinalē et disciplinalē polliceor hoc facilē effectuz si discipuluz q̄i puepz te p̄bueri. **C**rede p̄mo more.

Tractatus

xi.

discipuli sciueris ita postmoduz q̄ dicent: saltē ex medijs seu locis ext̄ trinsecis videlz ex auctoritate dicētis qd et ex ista maxima Cuilibet experto in sua arte vel scientia credendū est. Tale loco et maxima. fides innixa deo et ecclesie que regit sp̄s sancto stabilit. Si vero nō otētus ista notitia tibi quesueris demonstratiōne euidentē. aut notitiā intellectuālē ex terminis aut experimēntalē pceptionē. frusta ne dicā stulte conabimur. Manifestissima sumis ratio ex alīs in nobis exptis que nemo p̄t extra se tradere exp̄ri. nec tñ absq; xp̄ientia p̄t sciri. Tale speculū talis sua claritas ne te iuspendā diuti. est vniō p̄ gustū et tactū sp̄ualē. que vniō dicit hic p̄ anagogiā suscep̄tio israel pueri dñi dei. Per aplm dicit trāformātio. Dicit in canticis osculū et amplexus. Dicit p̄ psalmistā adhesio et int̄chio. Jungit adhesioni suscep̄tione Adhesit inqt aia mea poste: me suscep̄t dextera tua. Hec est mutatio dextre excelsi. hec actio vel detrac̄tio sp̄us Discipul. Multisplices licet talia centies nōia non ad intelligentiā satis erunt Aḡr Verbū latēs in mente nō aliter p̄ extra prodi q̄ per voces. maxime qn̄ ē verbū tale quale describit augustin⁹ Verbum inquit est notitia cū amore. Dixerit aliq̄s fidus tibi Nosco Jobez et amo eū. cōsentis ei. et formas in te credulitatē de notitia cū amore. quā intueri. i. intus

Sup magnificat

ueri vel aspicere fas nō habes. Ni hilomin⁹ enitere tecū in corde tuo Jobez illū diligē. vniō dilectio te Joh̄i. nō prior aliena dilectio h̄ tua Senties intra cor susceptionē ip̄i. Jobis nō iam aliena h̄ int̄ p̄pria xp̄ientia. Cōuerte sititudinē hanc ad vniōnē cū deo. p̄ p̄priū tuū nō alienū amore. senties in te qd has beat suavitatis. qd virtutis v̄bz hoc anagogice de te. ad te. et in te platū. Suscep̄t israel puerū suum. Discipul. Cur si nō amauero sētiā tale nihil suave vel socundū. Aḡr. repetam alti⁹ ex intimis p̄bie p̄ncipis q̄i nō iam credas auctori etati sed rationi cōuincenti. Triplex esse gen⁹ boni diffiniuerūt p̄hi per nature voces edocti. Bonū vtile. bonū delectabile. bonū honestum. Cognouerunt v̄teri⁹ p̄ res aiate tendūt p̄ appetitū naturalē inditūz ad bonū dūtarat eis vtile sicut ad loca sui oseruatiua. et ad alia sine quib⁹ esse vel bñ esse nō p̄nt. Porro de delectabili bono nihil habere dicunt sicut nec tristabili nisi p̄ trās sūptiones voluerim⁹ ample nimis loqui. Res at aiate p̄ formā sensitiūā in actu sūdatā tendūt qdem in bonū vtile qd dū sequit̄ et illud eis cōuigit sentiūt delectationē. ita vt iā ferant̄ in p̄priū bonū qr̄ delectabile eis. etiā si nō esset vtile imo nociuū sepe. Natura tñ pl⁹ ingenia uit delcationē in aialib⁹ p̄p̄ opatiōne vtile q̄ p̄p̄ delcationē suavez vñ si habet aial nūcmetū sufficien̄

Partitio

sibi cōiunctū. si prēterea generaret sibi simile ad oblationē sue speciei natura non curasset adiungē delectationē in sensib⁹ gust⁹ et tact⁹ pl⁹ q̄z in igne qui ferēt ad locū suū q̄ generat sibi sile sine delectatione. Si aut̄ aialia dimisso sibi vtili vel sue spēi. querūt solū delectati. fit hoc p̄ter intentionē nature principale. Si vero diungūt vtrūq; nō errant ut delectatio tencat opationē et foveat. **Discipul⁹.** Dicis ea q̄ phie sonāt et expientie. cōclude p̄inde q̄ delectatio nō fit sine opatiōe aliquā cognitiua simul et motiua. q̄a nec motiua vis sola sufficeret plus q̄z in reb⁹ sine aia. Nec rursus sola discretiua sine motu virtutis appetitiue satis esset ad delectationis originē. **Mgr.** Censes acute. porro ternas acut⁹ volo. qualis sit hec cōbinatio sensus p̄cipientis et appetit⁹ mouētis. Nec ideo q̄suerim si sint due potētiae realiter et essētia liter distincte. vel sola ratione. Euf sicut q̄ ad causādāz delectationez mutuo se p̄supponit. **Discipulus** Presupponit scio nō aliē q̄z forma līraz p̄supponit oculū dirigentez et manū mouentē vbi neutrū p̄ se sufficeret. **Mgr.** Exemplū placet. ethi nō penit⁹ adequatū. Exemplū aliud est de libertate arbitrij q̄ nō vna h̄ duas p̄supponit potētias aut potētie vni⁹ essentialis. duas rationes. Quero tñ q̄ potētia p̄us occurrat ad causatiōe delectatōis. apprehēsua v̄l motiua? Aut si sit penit⁹ res

Prīma

ccxi

eadē querit sub qua rōne p̄us ipa cōcurrat. vel apprehēdendo vel mouēdo? **Discipul⁹.** Cur hoc i que stionē vocas. cū vis appetitiua aia lis nō mouet nisi p̄us obiectum sit apprehensū et sibi p̄n tatū. p̄ptēa et nō ob aliud vocat aialis. **Mgr.** Quid si tibi monstrauero cōuersuz ordinē inueniri. Exempli grā. in hōie q̄ potentia h̄z reflexiua sup se delcatur ip̄e in obiecto p̄ apprehēsionez q̄ vim motiua voluntatis Cōuertat et reflectat apprehensuā ad cognoscendū qđ et qualis sit hec delectatio causata ex p̄ceptiōe p̄ma diuīonis obiecti cōueniētis cū appetitu q̄ est vis motiua solū vt sit non cognitiua nec p̄ceptiua. Attēde solerter hoc dictū. Cui⁹ ignorātia vel inconsideratio multos fallit et inuoluit. Nesciūt eī secernē id qđ attribuat virtuti motiue vt sic a virtute discretiua et hoc p̄pter cōtinuitatē mutuāq; circūcessionē seu coextiūtiā. **Discipul⁹.** Un⁹ ex illis v̄sq; nūc fui. Un⁹ frequentē turbatū q̄ circunda tū me tenebris inueni ne cognoscerē illud dilucide ad qđ quantū iaz cōiecturo ducere me satagis. **Magister.** Nil admirandum. si discreta coniunctim. et coniuncta discretim. concipiāntur aliter q̄z oportet confusio subsequat. Cōcedis q̄ in prima causatione delectationis necessitate est vim apprehensuam in actu suo p̄cedē. si nō tpe tñ ordie nature nūc aiaduēte postq; delcatio cauata ē si vis cognitiua cognoscit hāc

Tractatus

.xi.

delectationē. oſtat q̄ inde deſequat noua delectatio et reflexa qua fit vt hō ſciat et velit ſe delectari. **D**ici pulus. Cōſtat et expiri p̄tin' licet vniuersiqz nō pteruo. **M**gr. Queo nūc ſimilē a nō pteruo nec diſco lo q̄ cauſa p̄cedat ordine naturali pceptionē delectationis iſti' ſecun de reflexe vtrū appetit' vel viſ pce ptiua ſenſus aut intellexit'. **D**ici pulus. Videor apte respondere ſi dixerō q̄ ad hanc delectatiōis ſecū de pceptionē neutra potētiaꝝ p ſe pmo. ſola occurrit. ſed vt diſtincte ſue rint et vnite ad prime delectatiōis q̄ nūc obijicit habendā reflexe ſup ſe pceptionē. **M**gr. Conſequit er go ſecūda pceptio ad vniōne vtri uſqz cauſe vcurrentis. nec potuſſet aliunde p̄cipi reflexa delectatio niſi ſimpler p̄or eſſz. **D**ici pulus. Ne queo cōtradicē. perge ſi placet ad tertiu bonū qđ honestū nominat. **M**agister hoc p̄priū ſoli nature intellectuali ē vt ad bonū honestū ſolū ppter ſe moueat. etiā ſi nihil in de vtilitat. nihilqz delectatiōis ori reſ. q̄uis in ſe tñ ſumē ſit utile et de lectabile. Honestū inq̄t tulli' eſt qđ ſua nos vi trahit et allicit ſua di gnitate. Finis itaqz nature intellectu alis eſt vt luſcipiat ad bonū ho nestū quo ſolo fruāt. et in illo delectata quiescat. Nulla ad hūc ſinem attingit irrationalis creatura. quia nec ad illū creata eſt memoranduz intelligentū et amadū. Cōtempla baris altissimā hanc et pulcerimā veritatē o altissima et pulcerimā

Sup magnificat

feminarū. **I**hanc inſinuasti dū de ſo lo iſrael q̄ ſua interpretatione dr vi denſ deū vel viſio dei cōpleuisti cā tuū. **S**uſcepit iſrael puerū ſuū. **D**ici pulus. Prepoſueras inter diſtinctiones ante dictas. de facie. de velamine. de ſpeculo. de claritate diſtincturū te in ſup de transformatione. **M**agister. Apte recolis ſimul et alia ſūt de luſceptione per anagogiā (quā luſceptōnē trāſformatiō dicim') addenda priorib'. Paues interim ab inqſitione et ſu per hac luſceptione trāſformatiō tredecim cōſideratōes accipe.

Suſceptio **S**ancti iſrael transformationa ſicut nō prie dicēda eſt generatio vel trā ſubſtātiatio. **S**ic nec prie eſt naturalis alteratio. Generatio quiſpe tendit ad introductionē forme ſub ſtantialis qualis nō introduciſ in hac transformatione quaz nōiare poſſum' deiformē. qz forma impri mit diuinit' menti qualē non hz ex natura vel ſola industria. **S**z neqz mutat aliqua res essentialiē i aiam quēadmodū panis trāſubſtātiā in corp' xp̄i. Porro naturalis alte ratio fit p abfectionē forme p̄oris cōtrarie. et hoc in meli' vel in peius

Suſceptio **V**ero trāſformatiua deiformis nō pſup ponit aut reqrīt hmōi variationez hm cōtrarias q̄litates. **S**ilaf ſocir co magis illuminatiō ſolis in celo et medio quio atqz pſpicuo. **S**ic a lu mine ſupno illūinari dr tā vniuersaliſ q̄ p̄ticularis ecclia ſic a ſole luna

Partitio I. De

Susceptio transformativa pl^o distit in p^ceptione vniua q^z in amore solo p se vel in cognitione sola. Veritas ista ocul^d ex colloq^o p^s habitu quo q^z uim delectatōis originē etiā sensu alis. De^r itaq^z cū sit sūmū bonum obīcⁱ se mediate v^l immediate dilecto israel pueru suo sub triplici ratione generali. boni scz honesti. delectabilis et vtilis. Aut sub alijs loquendo terminis illabit in mentez ut pulcritudo seu formositas. vt si uitas ut salubritas. Est deniq^z de us immēta lux. in quo tenebre non sūt vle Jobis testimonio. Est aut p^rictas lucis se cōicare seu diffundē p vniuersā sperā sue activitatis. Spera vero diuine activitatis ē im mensitas et eternitas sua cui^r cū ferēta nullaten^r extra se est. Unde eternitas qⁱ extra ēminos entitas vel uitas. Sic idē est penit^r cētrū qⁱ circūferēta. Sic infinitas in deo. magis hī rē dī positiue q^z negatiue. Nomē dō vide^r negatiū. Si ecōtra de finitate qⁱ vocat ēminatō sic qⁱ fines habeat vltra q^z p^rgredi nō p^r. Est igit^r hec negatio quā negat infinitas qⁱ nō finibilitas. Nost^r dō p logicā qⁱ duplet negatō redit affirmationez. H^r seqm^rur q^z sepi^r lux dīna cōicat et p^rducit suā spēz p totā se simillimā sibi et eglez. App^r q^z h^r pulcritudinē infinitā. de qua sapiēs. Pulcritudinē ei^r at mirabili oculū. Nā oculo marie ouenit de pulcritudie iudiciū sic alijs sensib^r de salubritate et suauitate. **M**ter

eucharistia

ccxii

Op^rat bono honesto bonū pulcrū q^z nec delectabil nec vtil vt sic includit rōez. Amare^r eni etiā nec vtil ess^r nec delectabilis aliūde q^z ex se. Porro si dīna pulcritudo solū se offerret indiuiduo creature rōnalis intuendā siue pluri sol^r intellectual oculū iudex esset. nō tact^r aut gust^r qua super re sequat^r alia consideratio

Susceptio transformativa si pfecta sit presupponit indiuiduo creature rōnalis illapsū fieri verbi luminosi q^z est spēs ade quata sue luci et hoc hīm virtutē acti uā sūme pportionatā et hīm opatiōne pfecte replentē omēz indigētiā pueri isrl. ad hāc transformationez suscepti. Placet itaq^z spēi pulcritudo. ec pfecte se solā h^r virt^r spēi agēs pportionalit in potētiā receptiū. suauitatez inducit. Sicut et opatio replēs indigētiā affert salubritatē. Habes igit^r bonū honestū i pulcritudine. habes delectabile i suauitate. habes vtile in salubritate. habes pinde bonū omne. de quo ad moysen dīns. Ouidā tibi omē bonū. Concludit iterū qⁱ susceptio transformationia distit in cursu om̄is boni et si nō formalē saltē virtualiter qⁱ eminent^r hoc āt tale bonū in habib^r deiformib^r est sola grā gratiūficās aut gloria cōsummate b^rtificās.

Susceptio transformativa nū q^z potuit obtineri nisi per gratiam diuinitus infusam que radix est omnis transformationis deiformis et sursum vniōnis. Continet autem virtualiter

Tractatus

.f.

In se fidem spem et caritatē cū ceteris habitib⁹ luminolis et affectiuis taliter suo modo qualiter essentia aie originalitē cōplectit suas vires. Omittat inter m̄ similitudo de diuina essentia respectu triū psonarū. respectu in iux p̄ omniū rationū pfectiōne in diuinis dicentiū. qz nulla creata simplicitas isti p̄t adequari

Susceptio (vel par esse transformatiua actu alis nō ocedit de cōmuni lege sine exercitio actuali mētis. faciēdo qd̄ In se est ad hanc susceptionē. saltez p̄ obicitis cuiuslibet ablationē. Exemplū i supernaturali forme rationalis introductione que naturales dispositōes presupponit in corpe. Cōcludē ex hac duplici consideratione statim q̄ ab qz miraculo non sit suscep̄tio transformatiua maxime grātificans. nihilomin⁹ illā assertere non sit certū euidēc. sine miraculosa relatione. Ideo ppter oīsimiles motiones quas h̄z natura p̄ habitus adq̄sitos informes ad habit⁹ fide spe caritate q̄z formatos. Hinc heretici p̄tinaces. hinc nōnulli infideli. hinc pccores vanigloriosi de suis sentimentis sepe offendunt in estimatione sua. relativi supplicium vñ premiū magnū osequi putant. Hinc est illud. Cadent a latere tuo mille qui se de latere primos arbitrabant. Et decem milia a dextris tuis statū xpianitatis assecuti

Susceptio transformatiua vis cōstitutinēm h̄z recipiā q̄i circularē. Utimur similiū

sup magnificat

dine palpabili ex sc̄pturis. Dicit in Apoc. xps. Ecce sto ad hostium q̄ pulsō. siq̄s mihi aperuerit ianuā. In troibo ad eū q̄ cenabo cū illo q̄ ip̄e me cū. sit p̄inde illud de grāmatica hospes q̄ r̄cipit q̄ q̄ suscept⁹ habet. Audis q̄ xps intrat vt hospes in aiaz. aiaz cibat vt ipaz suscipiens. Et certe sic est tenendū simul q̄ ad ministrandū. nō iā p̄ similitudinē si ad susceptionē eucharistic trāseam⁹. Qui māducat inqt xps meā carnē et bibit meū sanguinē in me manet q̄i ho spes suscept⁹ a xpo. Et ego in illo q̄i q̄ suscipit in mētis hospitio. Felix nimiū puer israel hospite tanto. Felix munē duplicato atq̄ reciprocō. Suscipit israel. deiformis n̄r spirit⁹ puerū suū. iure stupes ad h̄ verbum o frater. Scis qz vocē l̄bm xps puez n̄rm. suscipit israel spūs suus deiformis suscipiēdo sacramentum. Plāne sic legis de eodē xpo. Puer nāt⁹ est nobis q̄ fili⁹ dat⁹ est nobis p̄t hoc intelligi de puerō. Ihu fm carnē q̄ p̄ te virginē puerperā dat⁹ est nobis et corp̄alit̄ nat⁹. Et ali⁹ mirabilior et nisi de se testis esset in credibilior sensus qz dat⁹ est nobis vt sit puer noster p̄ filialē susceptiōne in vtero mentis israelitice conceptionē et genit⁹. Qui fecerit inqt voluntatē pris mei ille me⁹ frater soror et mater est. Audis m̄rēz. et cuius m̄rēz. nōne pueri Ihu. Sic em̄ a patre puer et a p̄phetis et ab euāgeli stis crebro xps nōiat. qz uis vir suerit ab vtero. Etiā inde fcm ē nouū lug terrā q̄ mulier circūdedit virū

Partitio

Susceptio transformatiua redit aiaz verbigenā. **I**psa siquidē q p naturā ancilla est q p grāz adoptionis filia. q p sō arrationē dignatiuā spōsa. fit p ni miā grē supabundantiā grauida de te puerō **I**bu. te marito. te viro te sposo ut iaz sponsus et sponsa sint duo in vno spū. imo in vno fetu q es tu dñe. **Suscipe** ppterā o dei formis aima et simul sponsa dicta. **Suscipe** tuū puerū nō iā vt hospitē tuū. nō iā vt dñm. nō iā vt amicū. nō vt sponsū qualecūqz. sed vt sponsū et filiū tuū. **Filiū** qui dicipit in vtero memorie p infusionē rōs grē. **Filiū** q̄ format̄ in vtero intelligentie p infusionē deiformē. **Filiū** q̄ parturit p opa caritatis elicitivē vel impatiue donec in mundum nascat pennitatis gloriose. **I**deoz audax nimis et recte videoz si nō testimonij sc̄pturaꝝ fulcit̄ esse q̄ deū esse tradūt aie sancte et isra elicie. **O**mnia que dicta sunt filioli mei inq̄t Paulus quos itez parturis donec formet̄ in vobis xp̄s. **E**t dñs p̄ p̄bz amos dt. **N**ir me es tu. dux virginitatis mee tu es. **E**t itez. fornicata es tē. tñ ad me reuertere et ego suscipiā te.

Susceptio transformatiua mīrabilior effecta ē p̄ lapsū q̄ stante nec peccāte natura fuisset. **P**rimo q̄ non maius est celū et terrā creare q̄ pccores iustificare. **R**atio. Nō em̄ h̄z positiuū creatio strariū sicut strariaū iustifica-

Prīma

ccxv

tioni pc̄m. Rursus in creatione sola potētia considerat̄. H̄ in iustificatio ne sapientia simul et benivolentia. Nec min⁹ cū potētia pensat̄. Quid sapiēti⁹ q̄z vt vincat sapia maliciā et ita vincat q̄ ex ea sit elicē maxi mā iusticiā. Vult exhibē sūmā beni uolentia. Vult exercē sūmā potētia in debellando p humilitatis deie ctionē omnē supbiā. Conferebas hec verba frequenter in corde tuo Hugo dignissima nec satiabar israel puei sui. **H**inc deuotū tibi cū exactione pia dirigit̄ in p̄sa votuz. Nec abhorre pc̄ores sine quib⁹ nū q̄z fores tali digna filio. **T**u quoqz Gregori sic exclamasti. O felix culpa. Eue q̄ talē et tantū meruit h̄re redēptore. addam⁹ susceptorez. O certe necessariū. Ade pc̄m qd̄ xp̄i sanguine deletū est. Noli ppter hoc extolli o culpabilē eua. noli tibi blā diri pc̄or. Adā. qz dei benignitas om̄ipotēs nō impotēs v̄ra pueris talē meruit redēptionē et suscep tio. **Susceptio** (ptionē exhibuit transformatiua clarior qñqz nōnunqz obscurior inuenit̄. Prouenit hoc pncipalē a bñ placito suscipiētis actiue sed dispo sitiue a ditiōe suscepti. **I**or inde est illa pauli. Trāsformamur d claritate in claritatē. qz videlicet alia claritas solis et alia est claritas lune. sicut nō par s̄p̄ est reuelatio faciei. **T**enet dñs in manib⁹ lucē r̄c. Si vult videt̄ ait Augl. si nō. non. Sic

E i

Tractatus .xi.

aliquis clausis palpebris seu membranulis oculoꝝ positus extra radios solis. oststat q̄ nihil aut tenuis simē videbit q̄ uis oculi hinc sanissimā. nec velamen aliquod marime compositionis habētes. p̄deat iste ad intentissimū lumen solis aspiciendū. Quero intuitu nō videbit itaqz rotā solis. attū multo splendore luceſcet oculis p̄ velamē palpebrarum. Sit aliud exemplū de oculis aptis ad obliquū lumē solis circa crepusculū diei in susceptione matutina. quali xp̄us resurrexit cū tenebre esent sup terrā orto iam sole. Sit aliud exemplū. Si ponēm⁹ solē libere obiectaliter se visui p̄fitare.

Susceptio transformatiua feruent⁹ ex candescit a tepidius. duplice ratione q̄ nūc de claritate ponebāſ scz arbitrio dei vel dispositione subiecti. Disponit aūt subiectuz qđ est mens rōnalis marie p̄ humilitatē sp̄us. qz humile sp̄u suscipiet gloria. Interroga naturā audis sub exemplo respōdētē. Obſce ſpeculū ocauū politū ſolarib⁹ radīs causabī ex multa reflextione in puncto cōcurrus radiorū ardens ignis. Siliſ erit effect⁹ ex vase crystallino vel vitro pleno aqua. Quid q̄ aspectus pulcritudinis corporalis aliquis transformat in furiā et mētis amentiā? Cur nō poterit inspecta pulcritudo ſpiritalis dei? Cur nō diuinop̄ ſpectaculorū pulcerrimop̄ consideratio in tale ſuo modo ſp̄ualis ardoris effectū men-

Sup magnificat

tē euhē! Cur nō poterit extra ſe fieri? Cur nō ad dilecti pulcritudinē tota rapi ac pindē aethens esse? Sic enī diuin⁹ loquit̄ Dic̄. in re nfa. q̄ o felix amentia pro qua ſequitur

Susceptio transformatiua ſpt ritualis contrario modo ſe h̄z ad transformationem aialez et brutalē. Tradit̄ Dic̄. q̄ amor in terrenis est diſpicio et labefactio amoris. Sz dñ⁹ amor est ſicut quidā etern⁹ circul⁹ p̄ optimū. ex optimo. et in optimo. et in optimū inenarrabili querib⁹ circuēs. Colligit̄ p̄tin⁹ dīa breuis in dū os amores q̄p vñ⁹ oſtituit ciuitatē dei fm̄ Aug⁹. ali⁹. ciuitatē babilonis. Prīm⁹ vnit. ſcds diſpgit. Et vere ſic ē ſi p̄ oia reſpereris. Dedit xp̄s intelligi cauā. qz inq̄t. vñ⁹ eſt necessariū. plurima vero ſunt continenter variabilia. Necessariū itaqz (qz tñmō vnicū eſt) colligit. cetēa om̄ia qz labilia ſunt diſpgūt. Amor q̄ inniti⁹ vni necessario ſt̄abilis i eo. Amor innitēs mutabilib⁹ ut mutet neceſſe eſt. Et at om̄is creatura vanitati subiecta. Audi de h̄ die q̄ ſugit velut r̄mbra et nunq̄z in eodē ſtatu p̄manet. Ciuitas igit̄ babilonis quaz fundat amor ſui r̄ſcqz ad diſtemptū dei q̄i recte babilon. i. cōfusio nōiat. Ciuitas vero iure vōk ecclesia qz ouocat et colligit. Dicit̄ et ih̄l̄m cui⁹ p̄ticipatio ei⁹ i id ip̄m. Edificās inq̄t p̄pha ih̄l̄m dñs diſp̄iones iſrael ſgregabit. Sit hoc dū ſuſcipit dñs iſrael puep̄ ſuū. q̄

Particio

similie venit ad hoc caypha phe
tante. H̄ nō a se ipso. venit em̄ ut alii
os israel in vnu ɔgregaret. congre
gatione non tā locali q̄ spūali. in
vnā fidē. in vnu ouile. in vnu nido/
lū sub alas amorosissime circa fet⁹
galline q̄ est eterna sapia xps ihs.

Susceptio quelibet a deo. nō ie
pr̄missimo. dici pōr
vnitio siue l̄raliē susceptionē accipi
as. siue p allegoriā. Mysteriū quip
pe incarnationis qn̄ celebratū est. fi
nis suus tot⁹ fuit vnitio. Tūc em̄ fe
cit xps vtraqz vnu dū diūxit ima
sūmis. dū fact⁹ est lapis i caput an
guli. dū. cātata est in terra par ho
minib⁹ bone voluntat. pace refor
mata celestii cū terrenis. Si xpo p
tropologiā. si p anagogiam susce
ptio israel pueri ɔsidere. qd aliud
videbit q̄ vnitio. hoc est ad vnum
collectio et ad vnum exaltatio. ad
vnu impletio restitutio et ouersio
hūiliū mente cordis sui. **Dic.**
Sile q̄so sile. iā satis est mihi. iā q̄i
luce serenitatis infusa. omis cōsum
matōis video finē. Cōsumatio ser
monis em̄ ista est. pcul dubio. Det
hoc vnu de⁹ et dicem⁹ sufficit nob.
credem⁹ dīcti sufficit tibi grā mea
Mgr. Estuas gaudio nouo. q̄si
nō p̄us oia q̄ ptulim⁹ milies audi
eris tū a sc̄ptis euangelici. et aplid.
tū a collatōib⁹ mutuis qb⁹ ita fre
quent⁹ insert⁹ est hmo de theologia
mystica doctore Dion. **Dic.**
Audiui fateor q̄ legi. nunquā vero
mentē ita p̄stringit qdaz vt nūc in/

Prīma

ccxvi

tima pceptio. Nunq̄ ita mihi sapu
it verbū hoc hōis pleni fide q̄ ip̄a
santo. Stephanū loqr. Dñe Ihsu
suscipe sp̄m meū. Qd verbū nōne
ōsonant erat ad verbū marie siue
cāticū. Susce. isra. pu. suū. Hoc ple
ne mor effectū est h̄m anagogiam
dū obdormiuit stephan⁹ cū dño in
pace in id ip̄m. **Mgr.** Gloriosus
de⁹ in sāctis suis. mirabilis in maie
state et magnificētia q̄ nūc magis
apuit intellectū vt intelligeres scri
pturas in sua collocutiōe. hic i via
sub pegrina licet effigie tetigit cor
et strinxit quo susceptionē ei⁹ p̄cipe
res. nedū p disciplinā doctrinale h̄
experimentalē ɔgnitionē. Hec est co
gnitio cū qua et sine qua nō adqri
tur et gustat̄ sapia mystica. hec sus
ceptio vniuersa sācti israel regis nři
Hec collectio hūiliū mente cordis
sui. Hec sola diuidit inf̄ ciues ih̄uz
et babilonis. hec sanctificatio. hoc
regnū hec volūtas dei. hic panis
supsubstātialis. hic liberat a malis
culpe. pugne. et pene. **Mgr.** h^o ē sine
mene v̄l defectu mixto cuiusvis na
ture p momēto hm̄i experientie.
Crede mihi qm̄ vel expertis mere
gratis dāt. q̄uis nō soleat dari ni
si desiderātib⁹ q̄rentib⁹ et pulsanti
b⁹. Deniqz vim patit q̄ si cui datur
Confer. aliqui nihil agētib⁹. qnqz
aliquo agentib⁹. qnqz somnolentis
raptim vt subito nescire possis qn̄
veniat aut q̄ vadat: Cur ita? Pla
ne ne tuo merito vel industrie ascri
pseris susceptionē visitationis siue.

E z

Tractatus .xi.

sed dic tps bñplaciti de^s. **D**isci-
pulus. Loqris expta. Sufficit ad
exemplū paulus supabudant in mi-
raculose visitatis et susceptis testi-
monia. **M**agister. Crede tamē q̄
nō idcirco tibi prohibenda est. vel
alteri lectio. non allocutio deuota.
nō medicatio solers. nō oratio fre-
quēs et feruida. nō demū sacramē-
talis suscep^tio. q̄ si rite fiat superat
vigor ei^r attractiu^m. **H**ec omnia spi-
ritualis exereit^c documēta. Crede
equidē. dū in ortis ecclesie habitas
secretiōis tpe assūt amici angeli.
auscultāt. fac dilectū audire vocez
tuā. Ostende ei faciē tuā si decora
est. **S**onet vox tua in aurib^m eius si
suauis est. **D**iscipul^m. Docueris
obsecro que sit illa vox quaz audi-
re petit dilect^m meus mihi. **M**gr
Doceat te finis et sumatio cantī
ci canticoz qd iūgem^m ad hoc psal-
teriū. fuge dilecte mi assimilare ca-
pree hinnuloz qz ceruoz sup mōtes
aromatū. **D**iscipulus. Mirabilis
vero talis est amice vox ad dilēm
petē vt fugiat. quo absente nihil io-
cundū. cui^r pñtia nil optabili^r esse
pt ad votū. **M**agister. Ignorās
mysteriū nescis qr nō pt altera pri-
mior ad dilectū fieri pñtia qz si fu-
giat ipse sup montes aromatū. nō
qualicūqz modo. h ad similitudinē
capree hinnuli qz ceruoz. Mos est
capree solitudinis secreta diligere.
Caprea quasi captens alta. Secre-
tū similiē mutuū qrlt dilect^m q dilec-
ta. Nūc in foraminib^m petre. nūc in

sup magnificat

cauerna macerie. Petra at est r̄ps
crucifixus pforat^r et in latere cauer-
nat. **S**ecretū vero nouissimū et ul-
timū est sup mōtes aromatū. mon-
tes q̄ suscipiūt imo dāt pacē popu-
lo. **C**eterz qd querit hinnul^r ceruo-
rū dū fugit p deserta montium pu-
to redit assidue ad ybera matris.
In cul^r antro quiescit et sinu. **S**cis
at qr se refert et omnia fili^r sp ad pa-
trē. **I**pse hinnulus gratissim^r ad cir-
uā carissimā sapientiā ingenitā cō-
fert. **C**oncludo tandem q̄ sonet hec
delicatissima vox in amorato per
amorē. dilecte mi qd p adiunctam
oro te petis similitudinē nisi vt fu-
gias dilect^m ad p̄ez. quo ibidē qui-
escente trahat dilectā suaz secū. col-
locet nō iam in ortis vbi sūt amici.
sed solā cū solo. vnicā cū vnicō de-
liciosus amator cōplectat. **S**icut in
eodē lectulo florido. sicut in lectulo
salomonis pacifici. sicut in cubilib^r
sponsi. vbi sponsa dicat ex sentētia
Dilect^m me^r mihi tot^r et vnic^r con-
sungit et ego illi. **D**icat q̄ suus dei-
formis spūs iam israelita p limpi-
dā visionē. **J**am puer amplexat^r p
intimā susceptionē. **J**am suus esse-
tus heres p filiale hereditariā qz
possessionē. nūc quidem in spe sub-
certa expectatione futuroz. **S**uscep-
pit israel puez suū. **D**iscipulus.
Benedict^r deus et magnific^r in san-
ctitate desero iam ex animo alias
questiones omnes p dulcedine vbo-
rū istoz. p suavitate mellei spūs sa-
pientie. **M**gr Placet ad initium

Partitio

q

regredi. nō ratiocinando. sed iubilando. placet oīnere eū exultatione spūs in id ipm. Magnificat aia mea dñm. qz suscepit israel puerū suum

Explicit prima partitio

Sequit altera partitio.

q̄li per soliloquii et meditationes p̄ notulas triginta.

HUscipit israel puerū suū Suscipe me dñe seruum tuū in bonum. Seruus tuus sit spūs meus qui desiderat esse israel puer tuus. Multi dicunt anime mee nō est salus ipsi in deo eius. Dicunt hoc crebro calumniatores supbi. mūd. caro. demonia. Tu at dñe susceptor meus es. glo. m. et ex. ca. me. Caput meū. mens mea dñe qz capiat te Caput em a capiendo nomē hz. Sed nec altera est assignabilis dña potior mentis ad reliqua omnia mente parentia nisi qz capax tui est et particeps esse pt. Capax p̄ intrinsecam vditionē. memorie. intelligentie. et voluntatis particeps vero. i. pfecte capiens. p habit. act' qz supadditos. maxime per illapsū deiformis ḡe tue. Suscipias igif me sū eloquū tuū. suscipiā et ego te p amo rē tuū. Quid hoc suscipe. nisi sursum me cape in mentis mee cenaculuz? Dñe inclina celos tuos et descēde ut ascendā ad te adiutor me' tibi psallā qz de' susceptor me' es. Ad hoc em fecisti me de' me' mia mea

ccxvij

Propterea p̄cor et obsecro suscipe me recordat' misericordie tue. Sūt vane susceptiones hoc est sursum acceptiones mentis mee de te quousq; veniat oīsumatio. quousq;dextera glorie tue suscipiat me in finem. Susceptio at enigmatica creatura rū extrinsec' est. Interim capio te int' in aia mea. nūc p̄ speculū cognitio nis et amoris. nūc in eisdē speculis q̄ sūt vgnitio et p̄ceptio dilectionia quib' interim oīstringis et allicis experimentalē paupculū cor meū suscipiēs ipm h̄ nō in illa qua resulges claritate in id ipm. nō in illo torre voluptatis tue. Cū hoc factū fuit ut ita suscipes me et ego te. fuit et illud de ps. Satiabor cū apparuerit gloria tua. Dic benignissime puer Ihu. dic spiritui meo quē impleas dono tuo. Ecce puer me' quem elegi. quē suscepī. quē amplector. cui bñdico. Olim ferebas indigne siq; phiberet pueros ad te venire. Ne mo ad te suscipe me. Si ejcīs foras venientē ad te. quō suscipes fugiētē? Hbi est illa vox mansuetudinis tue. eum qui venit ad me nō ejcīas foras! Scio dñe docēte te p̄ sc̄pturas qz est puer et puer. Puer sensib' et nō malicia vel morib'. qualis est puer centū anno p̄ maledict' Nolo dñe talis inueniri puer h̄ in quo sit innocētia. bñllitas et obediētia q̄lis appellat' est dauid annosus iaz. qualis abraā centenari'. Collegit vn' septē puerop̄ vditiones aduersarias septenario vicioz. Sūt pueri

E 3

Tractatus .xi.

parui vñ frangit supbia. **D**uri vñ
frangit luxuria hue deturbat Mo
dico faciati. quos gula nō superat
Ludūt ne sunt incertes q̄ lāguidi. **C**o
cordant. stra malignitatē inuidie.
Cito dant vt liberales. cito pacifi
cans rancoris exptes. **S**unt ista se
pius ex etatis bñficio. comitantur
alta multa ex etatis vicio. **E**ceteruz
verus puer effici sp̄us rationalis
in qualibet etate corporis si fuerit p̄/
dit' innocētia si humilitate. si obe
dientia. **T**alis erat sp̄us marie hu
milis et obedientis ancille. **T**alis
ip̄i' dauid q̄ vilescebat in oculis su
is. **T**alis in abraaz qui iussus im
molare filiū. p̄tin' obediē paut.
Et o q̄ mirabilē obediē. **S**p̄m ta
lē q̄ sic humilis innocens et obedī
ens. innoua in me de⁹ quem digne
ris suscipe. **S**it in eo simplicitas. h̄
cū prudētia. sit humilitas h̄ cū fidu
cia. sit obedientia. h̄ nō in angaria
Magna p̄sus erat in humilitate
marie fiducia. magna obedientie
x̄mptitudo. magna in simplicitate
prudētia qm̄ nec temeritate p̄ceps
fuit in r̄ndendo. nec post insinuatio
nē angeli qualiter fieret mater dei
dare diffidit suū assensū. quo ha
bito mor⁹ p̄ incarnatione suscepit
israel puep̄ suū. **S**usceptio tua dñe
Ihu colluctationi similis est. dū te
vicissim suscipe et retinere labora
m⁹. **F**igauit hāc luctā israel iste Ira
lis puer tuus. **T**imebat nimis a fa
cie fr̄is sui Esau. transmiserat om̄ez
comitatū solus remāserat. **D**ppuit

Sup magnificat

vir luctās cū eo v̄sqz mane in pha
nuel. Jacob illum v̄o lentem disce
dere detinuit. **N**ō inq̄t dimittā te ni
si bñdixeris mihi. **H**ñdixit in eodē
loco et statim ort' ē sol. **S**tatim lux
stat hō lolus existens. metuēs im
pullus contrarios. orat dēū tota mē
te nocte tribulatōnis. **E**t ita luctā
cū angelo magni consilij. **Q**uid em
oratio feruens est nisi quedā lucta
tio dei cū hōie? **F**e mutuo brachio
amoris suscipiūt. Porro non cessat
Jacob supplantor vicioꝝ quois
q̄ bñdictionem suscipiat meritoꝝ.
etiā videat iā aurora mētalis illu
minationis. p̄stat tñ donec statim
post bñdictionē sol oriaſ luminosif
or in experimentali pceptione. **M**uta
tur nomē qz transformat in viꝝ al
terū. Jam est israel vir potēs q̄ for
tis dei. viget in actōne arduoꝝ et
in difficultū p̄missione et in lit̄ pida
dei visione fit israel. **C**ratulat se vi
disse dēū facie ad faciē. h̄ p̄ subie
ctā creaturā q̄i p̄ speculū. **C**ōcipit
internū fiducie gustū et salua inq̄t
facta ē anima mea. **R**obur deniq̄z
carnalis amoris q̄z necesse emarce
scit. **P**terea claudicat solo pede
necessitatis tangens terraz. **F**acta
sūt hec post generationē. xi. filioꝝ
et nat' ē multo post i introitu beth
leem dom⁹ panis. ip̄e benyamin fi
lius dextere vel doloris moriente
rachel matre sua dū parturit eum.
Placet pretēa o aia xpiana summa
tim recordari mysterii genealogie
nři Jacob isrl̄. ab alio dissertissime

Particio

q

expositū. hz mystic' israel. dū iacob est duas sorores libeas in vrores ayam et Rachel. Habet Lyā vim affectiuā. hec laboriosa ē fīm nomē in exercitio virtutis huic Lye de/ est oculus intelligētē pspicaci. Ibz idem Jacob mystic' rachel decorā q simplicē instar ouis fīm nomē scz hec est intelligentia superioris rōis q se versat in exēstione veritatis. specialiē pncipij. Dāk vtricqz ancil la sua. seruit racheli imaginatio nō qualissimqz nec brutalis sed cū rati one participans. Dicit hec bala h est inueterata. loquit pridē incessā ter etiā dū sola est more senū. Sensualitas āt vel sensualis appetitus obsequitur Lye. Est ipi nomen zelpha. interpretata os inhians. qā neqz visu neqz auditu teste salomo ne. nec alio sensu satiāk in hiando seu desiderando. Ceterz Jacob vir vldens in pmiss paupertate suā gene rat affectū timoris ex lya. Dicitur iste ruben fili' visionis. Sigris p' hūc effect' doloris Simeon hic est exauditio. qz q vere dolet et penitet ptin' exaudiē. Sequit̄ tertī' fili' dīc'. Leui. i. additio qm̄ post timore et dolorē addit̄ spes. Quartus in filijs lye Judas pfitens vel pfectio subsequit̄. hic est amor aut gaudiū. Copulat̄ em̄ lya q est bona voluntas deo tanqz viro suo p gaudiū. amorosq. Ternens āt Rachel sororē lyam scz voluntatē totā. plis fecunditate letantē. zelat et ipa parē. Et qm̄ hz timore q est pn

ccxviii

cipi sapientie. hz et amore q tra hit rōnis oculū videre dilectū. desi derat ipa rachel cognoscere deum quē lya timeret et diligit. Autero qz necesse est cognitionē p̄us a sensu et imaginatione fieri dicentibus hoc pho. aplo. et expienie sono. Dat rachel ipi Jacob sponso suo balā ancillā in sensualitatē. Suscipit ab ea duos filios spectates ad imaginatiōne iunctā rationi. Un' ē dan qui considerat speculat̄ et iudicat de malis futuris in maloz damnatio ne Neptalim alter fili' considerator ē bonoz futuri seculi. dans eloquia pulcritudinis nūc in canticis cant̄ eoꝝ. nūc in psalmis. et iuxta nōis interpretationē. nūc vtrīc opatione modo ouersatione recognitō futu ra. Horro dū lya spicit ancillā sororis balam peperisse geminā hāc prolē dan et neptalim. puocak tra vere similē ancillā suā nōie zelphā in sinū viri sui. Fit ita. Nascit̄ inde duplex sibi fili' Gad et Dzer. horū interpretatio est beatitudo et felicitas. qm̄ beati sūt et felices qui post speculationē eternorū hinc maloz hinc bonoz pariunt in sensualitate q est iuncta voluntati imo partipatue volūtas. Parūt inquā du os filios quoꝝ pm̄ est vigor abstinentie. scds vigor patietie. Accipe quō beati sūt qui lugent vt Gad. beati qui psecutionem patiunt̄ vt Dzer. Merū post hoc tps ruben iā adulterus ingrediens et egrediens. inuenit mandragoras bone fame.

E 2

Tractatus .xi.

qm̄ qui abstinentes sunt et patien-
tes sūt cū timore dei collaudantur
Bonus odor xp̄i inquit su m̄ apo-
stolus. **Rachel** vero petit partem
mādragoraz quas totas lya dat
libenter racheli. qz sub̄jicit se ratio-
ni quatin' viro suo copulek. **Jā** em̄
nihil ad famam respicit sed ad dei
gloriā. sed ad futurā viuentiū ter-
rā et quietē. **Dicit e** sentētia. **Quid**
em̄ mihi est in celo. et a te. **quid** vo-
lui sup̄ terrā? **Esuperest** igit̄ ut **Lya**
generet duos filios q̄ sūt **Iacob**
et **Zabulon**. **Iacob** est alīn' fortis
sibi vilesens qui vidit requiē haud
dubie eternā q̄ esset bona. et terrā
supple viuentiuz q̄ esset optim a. et
fact' est tributis spūaliū exercitio-
riū seruiens. q̄ inter terminos habi-
tauit. neqz em̄ querebat esse in ter-
ra. neqz poterat in celo. fecit quod
potuit. Inter terminos habitauit.
positus hic in orizonte diuinop̄ et
hūanop̄. crebro vertebat oculos
ad diuina. **Quint'** iste est filius lye
qui est gaudiū spūs. et amor boni
quē d̄sequit̄ sext' filius q̄ est zelus
fact' in odio mali. **Hūc** sextum lya
mater appellat dotē bonā. **Nā** que
melior dos zelo aīap̄ et odio vicio-
rū? **Nomē** ei' fm̄ laudē sua zabulon
habitaculū fortitudinis. **Nā** quod
aliud habitaculū fort' q̄z vbi mo-
rat emulatio dura sicut infer' veni-
ens ex gaudiosa diuini muneris di-
lectione q̄ vt mors fortis est cuius
lampades sūt lāpades ignis atqz
flāmaz. **Patuit** in martyrib' zelan-

Sup̄ magnificat

do salutē aīap̄. quoꝝ caritatē mul-
te p̄secutionū aque nō potuerūt ex-
tinguere. nec flumina voluptatum
obruere valuerūt **Rursū** vero satis
est pbabile q̄ zelus dū exercet of-
fendit in multis et dū currit incur-
rit si nō inde nascaſ sancta verecun-
dia corā deo. quā nōiam' dynam
in feminino seru ppter minorē q̄z in
viris fortitudinē. **E**t qz ppter for-
motitatem pl' allicit. **Quid** em̄ apud
deū. qd apud hōies gratosius q̄z
humilis verecūdia post tot sāctos
mores p̄ genitos. quales dixim'
sex lye filios? **Sūt** isti sex principa-
les affect' volūtati. moderatissimū
et ordinari. **E**cū virt' qd aliud est
q̄z dilectio vel affectio vēitatis mo-
derata p̄ rōnis normā. et ordinata
p̄ volūtatis intentionē. **Nē** tā sunt.
Timor. dolor. spes. gaudiū. quos
sic nōiat p̄sa. **E**spes. meror. metus.
gaudiū. **S**ubinde sūt amor boni ze-
lus vel odio mali. **C**ōiungunt̄ filiū
quatuor ancillaz. **Bala** quippe ge-
nuit duplē speculationē. vna infer-
ni. alterā padisi. zelpha aut̄ genuit
duplē in sensualitate affectū. vnu
q̄ est rigor abstinētie altez q̄ dicit
patientie vigor. **S**ed ve filiū ho-
minū a scandalis qm̄ nō est hō qui
viuat et nō peccet. non est q̄ nō ho-
stibus qñqz pateat in idhs. **E**cce
dū p̄dicti omnes filiū Jacob circa
pascendos greges bonarū actio-
nū ad proximos occupant. **Dyna-**
mor iam adulta nec se continēs in
solo mentis habitaculo egredit̄ vi-

Partitio ij

dere mulieres regionis illi⁹. Egressus est hic per curiositatē dum vitā aspicit alioz. dum deniqz mores et formaz vite eoꝝ comparatione sui considerat. Gloria sua iam non tota est testimoniuſ conscientie sue coram deo. sed gloriam foris experit. Violatur hoc modo dyna que est sancta verecundia dum satagit mūdo gloriōsa videri. Sed a quo violatur dyna id est iudiciuz verecūdie. Certe a labore asinino ſez a sychem qui interpretat labor quē gignit Emor. qui sua interpretatione ſicut et actione notat asinum. Quid enī ſtultius q̄z vane gloriari de nō ſuis virtutib⁹ vel de receptis aliunde? Amor igitur ppter excellētie generat vanam gloriam que dynam quis obnītatur oprimit et violat. Offert ſe nihilomin⁹ ad compescēdum furorem fratrū dyne. Sychē iſte offert circūcidere mores ſuos omnes ſez p gloria vera laborare ut nihil appareat in ſuis moribus inverecunduz. Hac circūcifione facta ppter hominuz gloriā. tres di es qui ſunt tres diſiderationes trans eunt. dum symeon et leui dolor et ſpes nō ſim ſcientiam arreptis gla dhs ſuis inſiliunt in omnes mares ſub ſychem et emor habitantes. vi riles quoqz ſuas oꝝardes occidit dū dolor est grauissim⁹. Symeon p gladiū exprobrationis. Leui per gladiū exactionis imposibilis ſeuunt. Dolor grauis est quia perdi derū exteri famā. Labor est graui

ccxix

or. qr p diderunt interi⁹ innocentiam. grauissim⁹ qr demeruerunt gehennā. Quanto ſatus erat hmōi filios opationū custodire ſub reli gionis disciplina. ipos quoqz pau latim bonos efficere p intentionē meliorez q̄z furore pertinaci et emulatione dura inutiliter exprobran do et plus exigendo q̄z poterat p dere ſimul et opprimere! Idemus quēadmodum neceſſaria ſit post et inter virtutes oēs discretio quā p ſui nobilitate non est nata parēniſi rachel ratio ſuperior. Et iſte p mus rachel filius in ordine filiorū vndecimus Jacob patriarche q nominatur Joseph ſez accrescens quoniam expimentis crescit affidu is et virtutibus excolitur dū plus viuit. Facit huic pater tunicaz tala rem quia ſolus ad talos cōſumma tionis opera perdixit. hūc odiunt fratres ſui dum modum vult eis imponere. dum impetus refrenare Accusat eos apud patrez criminē pefſimo quod est ypocriſis quia ſimulata equitas nō est equitas ſed duplex est iniquitas. Kursus inter hec Ruben violat balam dū nimū grandis effectus est qr timor si nimius eſt dum ſe custodire nitit for mat inutiles imaginationes quib⁹ ſe conuoluens a ſalutaribus impe ditur. Tandem ipse Joseph dum ſe met excolit quotidie per prudentiam fit maior. Mater eius Rachel concipiens et parturiens anxij doloris deſiderio Benjamin

Tractatus .xi.

hic est filius dexter. filius in potis
rib^z donis celestis colloca^z. mo/
rit^z in eius partu. rachel. qz dū cele/
stia mens rimat oportet ut ratio
succubat. et huic vite moria^z quia
nō videt me homo et viuet ait
dñs ad moylen. **H**ic est beniamin
adolescentul^z in mentis excessu. **E**t
vbi^z? **E**st nempe in ecclesij vbi bū/
vicit dño. **E**t que sūt ecclesie nisi cō/
ocationes tā cogitationū qz affe/
ctionū sanctaz? **M**allūt meditatio/
nes sancte dño cū iuuenculis inspi/
rationib^z tympanizatib^z in corpe
morificato. Preueniunt principes
angeli. iuncti psallentib^z in medio
iuuicularū tympanistarum. **I**bi
beniamin adolescentulus in men/
tis excessu. **E**scipit dñs hūc pue/
rū israel qm amantissim^z est dñi. et
habitat fidenc. et in eo sicut i tha/
lamo. tota die omorabit. qz manet
in caritate. et omnis talis in deo ma/
net et deus i eo. **N**eniqz deliciosus
puer inter humeros dei p mutuos
amplexus requiescit. **D**ixit in exces/
su suo omnis homo mendax. qz iā
fact^z super hominē dicit in excessu
mentis sue p humiliationē hui^z mi/
serie. **P**roiect^z sum a facie oculorū
tuoz. **N**squequo dñe auertis fac/
em tuā a me. qm facies tua plena ē
gratiarum quam adhuc velamine
mortaliatis hui^z celas a me. **O**
qtiens vendit dñe noster Joseph
in egyptū tenebrarū harū. quoti/
ens iste frater suus beniamin min/
imus descendit ad eū. **J**ungit oscu/
rū

sup magnificat

la cū amplexib^z dum discretio pri/
dēs in humanis et contemplatio pri/
dens in diuinis. vna veritatis sen/
tentia dueniunt. **S**ic iustitia de pra/
cticis. et pax de speculatiis oscu/
late sunt. **E**ur ita! **M**irū qz miseri/
cordia et veritas obviauerunt sibi.
de quib^z vter qz gloria^z. **M**isericor/
dia tua i veritas tua semp suscep/
runt me. **E**t tu dñe Ihsu p quē fa/
cta est misericordia et veritas. cui^z
curr^z est decem milibus multiplex.
Errans igneus vehens ad celestia
Qui^z equitat^z victoriosus est in cur/
rib^z pharaonis. trahens sponsam
ad te. **S**uscipe seruū tuū in bonū.
non calumnien^z me superbi inimici
mei. dum loquar eis in porta obit^z
mei. **O**bstituat sapientia tua. susci/
piens causam anime mee furores
calumnie sue. recordat^z soli^z miseri/
cordie tue. dñe Ihesu spes ultima
anime mee: **E**xplícit

Incipit tractatus .xi.

Dragmatic^z sub duplice partitio
sup illo versu. **S**icut locutus est ad
patres nostros. **P**rima partitio de
contemplationib^z marie sup locutio/
ne dei p prophetas et maxime per se
met ipz incipiendo ab euangelica
narratione. iuxta compilationē no/
uiter factā que dicit^z vnū ex quatū
oz p notulas quadraginta sub ru/
brica pma. **I**n principio erat verbū
Non dñs intelligi quātū sup reliqz
sermo ptenior esse posset